

Slingeren en doppen breken (deel 7)

Peter Liefbroer

Dit dagboek volgt de 'beginnerscursus' 1997 van het AOC Clusius College in Alkmaar. Deze cursus heeft een al jarenlange traditie en wordt georganiseerd in samenwerking met VBBN-vereniging Noord Hollands Midden. Cursisten komen uit heel Noord Holland boven het Noordzeekanaal en Amsterdam.

Slingeren

We slingeren de honing op de laatste dag van mei. Anderhalve dag vóór het slingeren leg ik in plaats van het koninginnenrooster een honinguitlaat. Drie weken geleden hebben we de roosters geplaatst en het darrenbroed gekopt, dus is de broedkamer boven het rooster broedloos. Een uitlaatbord is gemakkelijk, hygiënisch en het afnemen van de honingkamers kan snel gebeuren als de bak boven 't rooster tenminste echt broedloos is.

De bewuste zaterdag blijkt dat de uitlaatborden heel redelijk gewerkt hebben: van vier volken kunnen de honingkamers zo afgenomen worden, van drie volken

Michelle (links) en Flip aan het honingslingeren.
(Foto: Peter Liefbroer)

moeten de ramen toch geveegd worden hoewel het aantal bijen al erg klein is. We nemen alle ramen met honing mee naar binnen en we gaan de slingeruimte inrichten.

De slingeruimte is een klaslokaal. Op het linoleum leg ik altijd oude, maar schone, lakens, om het verspreiden en intrappen van propolis en was zoveel mogelijk te voorkomen. Vroeger slingerde ik thuis, op zolder en het propolispoor op de trap is nog steeds niet helemaal uitgewist.

Ik beschik over een kleine slinger, waarin drie ramen

tegelijk geslingerd kunnen worden. Daarnaast gebruiken we een ontzegelbak, die net als de slinger, de zeef en het aftapvat van roestvrijstaal is. Prettig materiaal, dat heel mooi blijft en gemakkelijk schoon te maken is. Voordat we een honingkamer ontzegelen en slingeren wegen we de complete bak op een personenweegschaal. Na afloop herhalen we dat, zodat per kast het netto honing(wasdeksel)-resultaat bekend wordt. De totale opbrengst valt wat tegen: 46 kg van zeven volken, ruime 12 pond per kast. Belangrijkste verklaring is natuurlijk het matige weer in mei. Daarnaast hadden een paar volken voor een goede opbrengst verenigd moeten worden in het vroege voorjaar, maar ze waren nodig voor de cursus. Toch is iedereen tevreden. Er is geslingerd en iedereen gaat met honing naar huis. En hoewel bijenhouden meer is dan honing halen, is de honingogst een hoogtepunt.

Zwermen scheppen

De eerste week van juni is het prachtig weer. Ik ben met de kinderen van de school waar ik dagelijks werk 'op kamp'. De bijen hebben er ook van genoten, blijkt op vrijdag bij terugkomst. Er hangen drie zwermen, twee hangen lekker laag, één hangt onbereikbaar hoog. De twee lage zwermen schep ik en stop ze in een drieramer. Het zullen wel nazwermen zijn van mijn eigen volken, die een dag eerder dan gepland zijn afgekomen.

Doppen breken

Op zaterdag 6 juni besluiten we een periode van twee maanden. De rijpe koninginnen (kwakers) kunnen aan het einde van deze zaterdagmiddag bevrijd worden in twaalf volken. In elk volk laten we naast de tuter twee jonge koninginnen lopen. We doen dat nadat we alle ramen hebben afgeslagen en alle doppen gebroken hebben. Daarnaast oogsten we van volken met veel rijpe moeren nog wat extra moeren in een haarspeld. Die zijn voor de volken zonder (rijpe) moeren. Ondanks het slechte weer breken we alle doppen in alle kasten. In alle drukte blijken er voor de laatste twee kasten zonder rijpe moeren geen moeren meer beschikbaar uit een haarspeld. We zetten deze twee kasten 'op één dop', want doppen met onrijpe moeren zijn nog wel beschikbaar. Later, bij inspectie van jonge moeren, zal blijken dat beide volken toch moerloos zijn.